

Zelfevaluatie-instrumenten

‘De lerende organisatie’

De volgende twee vragenlijsten zijn voor het nagaan van de mate waarin jouw kinderopvangorganisatie als lerende organisatie functioneert. De eerste vragenlijst is bedoeld voor leidinggevendenden, de tweede voor pedagogisch professionals. De vragenlijsten kunnen afzonderlijk en in combinatie worden ingevuld. In combinatie kan op drie onderdelen een vergelijking worden gemaakt van de resultaten: denken de pedagogisch professionals gelijk of anders dan de leidinggevendenden over de professionalisering, coaching en organisatie? Het bespreken van de (gecombineerde resultaten) kunnen aanleiding zijn voor een goed gesprek over de lerende organisatie en kunnen richting geven aan eventuele verbeterpunten.

Leidinggevendenden

De vragenlijst voor leidinggevendenden is opgebouwd uit de volgende vier delen:

- I. **Deel I: de facilitering van de lerende organisatie.** Dit deel gaat over de voorwaarden die nodig zijn om te werken aan een lerende organisatie.
- II. **Deel II: de pedagogische opgave.** Dit deel gaat over de lerende houding van de pedagogisch professionals en het team.
- III. **Deel III: de lerende organisatie.** Hierbij gaat het om de visie, missie en doelen, het pedagogisch leiderschap, de monitoring en evaluatie, de innovatie, de professionalisering, de coaching, de structuur en de cultuur.
- IV. **Deel IV: de omgeving van de lerende organisatie.** Dit onderdeel is opgebouwd uit het partnerschap met de ouders en het kindcentrum in relatie tot de omgeving.

De antwoordcategorieën zijn steeds:

- 1 = Helemaal niet van toepassing
- 2 = Meer niet dan wel van toepassing
- 3 = Soms wel/niet van toepassing
- 4 = Meer wel dan niet van toepassing
- 5 = Helemaal van toepassing

Deel I: de facilitering van de lerende organisatie

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... bestaat draagvlak om te werken aan de lerende organisatie.					
... is de personele bezetting stabiel genoeg om te werken aan de lerende organisatie.					
... wordt ononderbroken gewerkt aan de lerende organisatie.					
... wordt serieus de tijd genomen om te werken aan de lerende organisatie.					
... zijn financiële middelen gereserveerd om te werken aan de lerende organisatie.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de facilitering van de lerende organisatie? Dat kan hieronder.

Deel II: de pedagogische opgave

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... hebben de pedagogisch professionals een lerende houding.					
... zijn pedagogisch professionals in staat te reflecteren op het eigen gedrag.					
... zijn pedagogisch professionals in staat te reflecteren op het gedrag van collega's.					
... zijn pedagogisch professionals in staat te reflecteren op het algemeen functioneren van de organisatie.					
... zijn pedagogisch professionals begaan met het wel en wee van de kinderen.					
... zijn pedagogisch professionals begaan met de ouders van de kinderen.					
... zijn pedagogisch professionals begaan met het team waarvan zij deel uitmaken.					
... zijn pedagogisch professionals betrokken bij de organisatie.					
... doen pedagogisch professionals wat past bij hun specifieke talenten, kwaliteiten en vaardigheden.					
... willen pedagogisch professionals vanuit zichzelf leren en ontwikkelen.					
... werken pedagogisch professionals met hoge professionele beroepsstandaarden.					
... willen pedagogisch professionals tijd en energie stoppen in de eigen professionele ontwikkeling en persoonlijke groei.					
... hebben pedagogisch professionals vertrouwen in eigen kennen en kunnen.					
... voelen pedagogisch professionals zich (mede-)eigenaar van het streven naar een hogere pedagogische kwaliteit.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de pedagogisch professionals van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... vormen verschillende individuele pedagogisch professionals samen een hecht team.					
... hebben teams een constructieve dialoog en discussie over de pedagogische kwaliteit.					
... wordt binnen teams van en met elkaar geleerd (door bijvoorbeeld collegiale consultatie, inter- en supervisie).					
... wordt gebruikgemaakt van de aanwezige diversiteit (in leeftijd, ervaring, competenties, disciplines, achtergronden enzovoort) binnen teams.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over het team van je organisatie? Dat kan hieronder.

Deel III: de lerende organisatie

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... hebben we een visie, missie en doelen met betrekking tot de pedagogische kwaliteit.					
... zijn visie, missie en doelen bekend bij alle medewerkers.					
... worden visie, missie en doelen actief uitgedragen naar de ouders.					
... is het voltallige personeel actief betrokken (geweest) bij het formuleren van de visie, missie en doelen.					
... staat een pedagogische praktijk waarin de visie, missie en doelen te herkennen zijn.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de visie, missie en doelen van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... worden leidinggevendens gefaciliteerd (in tijd, scholing en middelen) om pedagogisch leiderschap in praktijk te brengen.					
... werken leidinggevendens die ondersteunend en inspirerend zijn voor het personeel.					
... delen de leidinggevendens het pedagogisch leiderschap met het team (gedeeld leiderschap).					
... hebben leidinggevendens het leren en ontwikkelen van individuele en teams van pedagogisch professionals hoog in het vaandel staan.					
... hebben leidinggevendens een vertrouwensbasis met de pedagogisch professionals.					
... reserveren leidinggevendens tijd en ruimte voor gesprekken met pedagogisch professionals over de pedagogische kwaliteit.					
... spreken leidinggevendens hoge verwachtingen uit ten aanzien van pedagogisch professionals.					
... leven leidinggevendens normen, waarden en gedrag voor aan pedagogisch professionals.					
... durven leidinggevendens pedagogisch professionals aan te spreken op hun functioneren en gedrag.					
... besteden leidinggevendens tijd aan het bezoeken van de groepen om een beeld te krijgen van de pedagogische kwaliteit.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over het pedagogisch leiderschap van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... zijn er SMART-doelen met betrekking tot de pedagogische kwaliteit.					
... worden instrumenten en gegevens gebruikt om de pedagogische kwaliteit te verbeteren.					
... zijn er standaarden/referentiekaders voor de pedagogische kwaliteit.					
... wordt cyclisch, planmatig gewerkt aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.					
... bestaat openheid ten aanzien van het delen van (gevoelige) informatie over de (ontwikkelingen in de) pedagogische kwaliteit.					
... is bestuur/directie/management geïnteresseerd in de uitkomsten van monitoring en evaluatie van de pedagogische kwaliteit.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de monitoring en evaluatie van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... wordt gezorgd voor een gezamenlijke start bij het werken aan innovaties.					
... worden nut en noodzaak van innovaties duidelijk uitgelegd aan het personeel.					
... worden makkelijk en snel vernieuwingen doorgevoerd.					
... bestaat onder het personeel draagvlak bij het doorvoeren van vernieuwingen.					
... zijn er vooruitstrevende medewerkers om innovaties tot een goed einde te brengen.					
... wordt in een vroeg stadium met het personeel gecommuniceerd over vernieuwingen, waardoor innovaties goed van de grond komen.					
... worden kleine, logisch op elkaar volgende stapjes gezet in het innovatieproces.					
... wordt plezier beleefd aan het doorvoeren van vernieuwingen.					
... worden de successen gevierd die worden behaald bij het werken aan een betere pedagogische kwaliteit.					
... worden innovaties op eigen kracht bewerkstelligd, maar wordt ook externe begeleiding en ondersteuning ingehuurd indien dat noodzakelijk is.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de innovatie van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... wordt de pedagogisch professionals uitgelegd waarom doorlopende professionalisering van belang is.					
... gaat het opleidingsplan uit van een leven lang leren en ontwikkelen.					
... hebben pedagogisch professionals niet-groepsgebonden (taak)uren om aan continue professionalisering te kunnen doen.					
... worden pedagogisch professionals gemotiveerd om scholing te volgen op het gebied van de pedagogische kwaliteit.					
... worden verschillende professionaliseringswijzen (supervisie, collegiale consultatie, tutoring, teamleren, maatjesleren, coaching on the job, train de trainer, video-interactie-begeleiding, interne audit enzovoort) toegepast bij het leren en ontwikkelen.					
... is een goede balans tussen teamleren en individueel leren.					
... wordt aan leren op de werkplek (learning on the job) gedaan.					
... wordt kennis over de pedagogische kwaliteit (in bijvoorbeeld protocollen, standaarden, pedagogisch kwaliteitshandboek) opgeslagen en wordt erop toegezien dat deze wordt toegepast in de praktijk.					
... zijn voor pedagogisch professionals mogelijkheden om een cross-over opleidings- of scholingsaanbod te volgen om zo multi-inzetbaar te zijn in meerdere sectoren (onderwijs, welzijn én kinderopvang).					
... wordt het bespreken van studieboeken, artikelen, onderzoek, blogs, websites enzovoort in teamverband gestimuleerd.					
... zijn vaste leer- en ontwikkelstructuren (bijvoorbeeld duo's of teams die elkaar helpen) waarbinnen van en met elkaar wordt geleerd.					
... wordt voor het starten van een professionaliseringstraject al nagedacht over de borging van de opbrengsten ervan in beleid en praktijk.					
... doen leidinggevendenden mee aan scholingstrajecten voor pedagogisch professionals.					
... wordt met scholingstrajecten voortgebouwd op eigen beleid en/of praktijk.					
... vloeit de scholing voort uit de visie, missie en doelen.					
... is een mediatheek met literatuur, tools en materialen voor professionele ontwikkeling en persoonlijke groei.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de professionalisering van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... heeft de coach professionele autonomie in het coachen van pedagogisch professionals.					
... is toereikende tijd om de coaching van pedagogisch professionals goed te kunnen uitvoeren.					
... vindt afwisselend individuele en teamcoaching van pedagogisch professionals plaats.					
... draagt coaching bij aan de pedagogische kwaliteit op de groepen.					
... komen de coaches op de groep om het pedagogisch handelen van de pedagogisch professionals te observeren.					
... wordt aan VIB- en/of beeldcoaching gedaan.					
... helpen coaches pedagogisch professionals om op hun gedrag te reflecteren.					
... geven pedagogisch professionals zelf inhoud en richting aan hun professionele ontwikkeling en persoonlijke groei.					
... krijgen pedagogisch professionals coaching met afwisselende werkvormen en opdrachten.					
... heeft de coaching een positief effect op de wendbaarheid en flexibiliteit in het professioneel handelen van de pedagogisch professionals.					
... komen pedagogisch professionals zelf met coachingsvragen.					
... bestaat weerstand tegen (verplichte) coaching.					
... draagt de coaching bij aan het professionele taalgebruik van pedagogisch professionals.					
... draagt coaching bij aan het zelfvertrouwen van pedagogisch professionals.					
... werken pedagogisch professionals die zich met de coach verder willen ontwikkelen.					
... zijn er pedagogisch professionals die blijven hangen in disfunctionele gedragspatronen.					
... zorgen de coaches ervoor dat zij zelf bij de les blijven (bijvoorbeeld door inter- en supervisie).					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de coaching binnen je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... zijn de rollen, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van de medewerkers duidelijk verdeeld.					
... is een balans tussen initiatieven van bovenaf (top-down) en van onderaf (bottom-up).					
... bestaat ruimte voor initiatieven vanaf de werkvloer.					
... wordt gestimuleerd dat pedagogisch professionals elkaar nodig hebben voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit op de groepen.					
... wordt het leren van elkaar – het gebruikmaken van elkaars kennis, competenties en ervaring – bevorderd.					
... wordt afgestemd en samengewerkt met de verschillende locatie(s) als het gaat om het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.					
... is er tijd en ruimte voor (formeel en informeel) overleg tussen de werkvloer en de verschillende organisatieonderdelen van de organisatie.					
... zijn er korte lijnen tussen de verschillende teams, niveaus en functies binnen de organisatie.					
... bestaat er een efficiënte en effectieve overlegstructuur.					
... wordt op alle niveaus samengewerkt aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de structuur van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... delen leidinggevend, pedagogisch beleidsmedewerkers, coaches en pedagogisch professionals dezelfde opvattingen en uitgangspunten over de pedagogische kwaliteit.					
... bestaat een veilige omgeving om constructief-kritisch te zijn op de pedagogische kwaliteit.					
... geven pedagogisch professionals feedback op elkaar (aanspreekcultuur).					
... wordt voortdurend gewerkt aan de verbetering van de pedagogische kwaliteit.					
... bestaat waardering voor eigen initiatief van teams en/of individuele pedagogisch professionals om de pedagogische kwaliteit te verbeteren.					
... wordt de eigen verantwoordelijkheid aangemoedigd bij het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.					
... werken pedagogisch professionals die het gevoel hebben betekenisvol te zijn voor de ontwikkeling van kinderen.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de cultuur van je organisatie? Dat kan hieronder.

Deel IV: de omgeving van de lerende organisatie

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... bestaat een vorm van partnerschap met de ouders (samen zorgen en opvoeden).					
... wordt op actieve wijze informatie aangeboden aan ouders over de pedagogische kwaliteit.					
... wordt rekening gehouden met de (veranderende) wensen en behoeften van de ouders.					
... wordt rekening gehouden met de verschillende achtergronden van de ouders (culturele sensitiviteit).					
... onderhouden pedagogisch professionals relaties met de ouders.					
... wordt ouderparticipatie bevorderd.					
... wordt ontwikkelingsondersteunend gedrag van ouders in de thuissituatie gestimuleerd.					
... wordt ouders hulp geboden bij opvoedondersteuning in de thuissituatie.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over het partnerschap met de ouders van je organisatie? Dat kan hieronder.

In onze organisatie ...	1	2	3	4	5
... worden relaties met het basisonderwijs onderhouden.					
... worden relaties met de jeugdhulpverlening/zorg/sociale wijkteams onderhouden.					
... worden relaties met de opleidingen onderhouden.					
... worden relaties met de gemeente onderhouden.					
... worden relaties met het bedrijfsleven onderhouden.					
... wordt ingespeeld op de (veranderende) eisen, wensen en ontwikkelingen uit wet- en regelgeving.					
... wordt in het pedagogisch aanbod rekening gehouden met actuele ontwikkelingen in de samenleving en wetenschap.					
... bestaan interessante leer- en ontwikkelplaatsen voor stagiaires en nieuwe pedagogisch professionals.					
... wordt gebruikgemaakt van bestaande (wetenschappelijke) kennis en inzichten.					
... wordt meegedaan aan onderzoek van wetenschappers en/of studenten van universiteiten, hogescholen en/of andere (landelijke) onderzoeksinstituten.					
... wordt participatief actieonderzoek gedaan om de pedagogische kwaliteit te verbeteren.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de relaties met de omgeving van je organisatie? Dat kan hieronder.

Pedagogisch professionals

Deze vragenlijst voor pedagogisch professionals bestaat uit drie delen.

Deel I: de professionalisering. Dit deel gaat over diverse aspecten van professionalisering.

Deel II: de coaching. Dit deel gaat in op de wijze waarop inhoud en vorm wordt gegeven aan coaching.

Deel III: de organisatie. Dit onderdeel besteedt aandacht aan het lerend vermogen van jouw organisatie.

De antwoordcategorieën zijn:

1 = Helemaal niet van toepassing

2 = Meer niet dan wel van toepassing

3 = Soms wel/niet van toepassing

4 = Meer wel dan niet van toepassing

5 = Helemaal van toepassing

Deel I: de professionalisering

Professionalisering	1	2	3	4	5
Ik sta open voor het leren van nieuwe kennis en vaardigheden.					
Ik krijg van de organisatie tijd en ruimte (bijvoorbeeld niet-groepsgebonden uren) om aan mijn eigen ontwikkeling te kunnen werken.					
Ik maak binnen onze organisatie deel uit van een professionele leergemeenschap.					
Ik vind dat iedereen zijn best moet doen om steeds beter te worden in zijn werk.					
Ik werk in een organisatie die mij en mijn collega's zelf verantwoordelijk maakt voor de eigen professionele ontwikkeling en persoonlijke groei.					
Ik doe mee aan vakinhoudelijke team- en/of groepsbesprekingen die bijdragen aan mijn professionaliteit.					
Ik ervaar dat er binnen onze organisatie veel (keuze)vrijheid voor individuele medewerkers is om niet mee te doen aan scholing.					
Ik werk in een organisatie met een afwisselend en aantrekkelijk (na)scholingsaanbod.					
Ik grijp het werken op de groep – mijn eigen beroepspraktijk – aan om van te leren.					
Ik krijg binnen onze organisatie verschillende mogelijkheden aangeboden om mezelf te kunnen professionaliseren (bijvoorbeeld teamscholing, coaching, workshop, studiebijeenkomsten, congresbezoek).					
Ik vind dat de manier van professionalisering van onze organisatie mij helpt me verder te kunnen ontwikkelen in mijn vak.					
Ik moet binnen onze organisatie verplicht aan bij- en nascholing doen.					
Ik neem zelf het initiatief om te groeien in mijn vak (bijvoorbeeld aanschaf praktijkboeken, lezen van artikelen en blogs, luisteren podcasts, scholingsverzoek indienen, deelname workshops).					
Ik krijg vanuit onze organisatie begeleiding op de groep (bijvoorbeeld video-interactie analyse) van een pedagogisch coach.					
Ik kan wat ik leer in studiebijeenkomsten, cursussen enzovoort toepassen in mijn dagelijkse werken op de groep.					
Ik doe graag mee aan cursussen, scholing, training enzovoort binnen onze organisatie.					
Ik heb een persoonlijk scholingsbudget vanuit onze organisatie waardoor ik mij verder kan professionaliseren.					
Ik investeer buiten werktijden in mijn eigen professionele ontwikkeling.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de professionalisering binnen je organisatie? Dat kan hieronder.

Deel II: de coaching

Coaching	1	2	3	4	5
Ik heb goed contact met mijn coach.					
Ik voel me veilig en vertrouwd bij mijn coach en durf me kwetsbaar en open op te stellen.					
Ik ontvang coaching om mijn pedagogische competenties te versterken.					
Ik heb een coach die benaderbaar en beschikbaar is als ik haar nodig heb.					
Ik zie mijn coach vaak genoeg om wat aan haar te hebben.					
Ik krijg coaching op basis van een persoonlijk coachplan met ontwikkeldoelen.					
Ik formuleer bij voorkeur mijn eigen coachvraag.					
Ik vind het prettig als mijn coach en ik samen een coachvraag opstellen.					
Ik vind de coach die mij ondersteunt en begeleidt in mijn ontwikkelproces deskundig.					
Ik ervaar de coaching die ik krijg als een vorm van professioneel partnerschap met mijn coach.					
Ik vind de inhoudelijke vraagstukken van de coaching die ik krijg interessant en relevant voor mijn werk.					
Ik word door coaching onzeker en ga twijfelen aan mijn vakmanschap.					
Ik ontvang coaching waarin ik ontdek waar ik goed in ben en waar ik nog verder in kan groeien.					
Ik vind dat mijn coaching niet goed aansluit bij de ontwikkelvragen die ik zelf zou willen oppakken.					
Ik merk dat ik door de coaching een betere gesprekspartner wordt voor andere professionals en ouders.					
Ik merk dat de coaching mijn vermogen tot zelfreflectie vergroot.					
Ik vind dat mijn coach rekening houdt met mijn wensen en behoeften met betrekking tot mijn ontwikkelpad.					
Ik ervaar dat de coaching die ik krijg voor meer werkplezier en -geluk zorgt.					
Ik blijf door coaching gemotiveerd om mezelf te verbeteren in mijn vak.					
Ik vind dat coaching bijdraagt aan de pedagogische kwaliteit op mijn groep(en).					
Ik ervaar coaching als een verplicht onderdeel waar ik liever niet aan zou meedoen.					
Ik zou mijn coach aanraden bij mijn collega's.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de coaching binnen je organisatie? Dat kan hieronder.

Deel III: de organisatie

Organisatie	1	2	3	4	5
Ik krijg ondersteuning vanuit onze organisatie om mijn werk met de kinderen op de groep goed te kunnen doen.					
Ik weet wat onze organisatie van mij verlangt als het gaat om het stimuleren van de kindontwikkeling.					
Ik merk dat ons management aandacht heeft voor het versterken van de pedagogische kwaliteit op de groepen.					
Ik werk in een organisatie die veiligheid biedt om kritiek op elkaar te leveren.					
Ik werk in een organisatie waarin we elkaar proberen beter te maken in het uitoefenen van ons werk.					
Ik vind dat onze organisatie leert van fouten.					
Ik ervaar dat onze organisatie gebruikmaakt van de diversiteit in talenten, vaardigheden en interesses van het personeel.					
Ik word door onze organisatie betrokken bij nieuwe ontwikkelingen om de pedagogische kwaliteit te versterken.					
Ik ervaar dat sommige collega's snel weerstand tonen als dingen anders moeten.					
Ik vind dat onze organisatie goed weet wat ze wil bereiken in de ontwikkeling van de kinderen.					
Ik voer met mijn leidinggevende(n) inhoudelijke gesprekken over de pedagogische kwaliteit op de groep.					
Ik werk in een stimulerende omgeving die mij in staat stelt het beste uit mezelf te halen.					
Ik werk in een organisatie die mij motiveert om mee te denken en mee te doen bij het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.					
Ik werk in een organisatie die zich wil profileren en onderscheiden (van andere organisaties) op pedagogische kwaliteit.					
Ik werk in een organisatie die mijn talenten, kwaliteiten en vaardigheden ziet en benut.					
Ik werk in een organisatie die ouders serieus neemt bij het streven naar hoge pedagogische kwaliteit.					
Ik werk in een organisatie die samenwerkt met relevante partners (basisonderwijs, opleidingen, sociale wijkteams, universiteit enzovoort) om te werken aan de verbetering van de pedagogische kwaliteit en/of de stimulering van de kindontwikkeling.					

Wil je nog opmerkingen kwijt over de organisatie waarbinnen je werkt? Dat kan hieronder.